

EL BON PASTER

KARI MALTI TA CULL XAHR

Ghal moghdia ta 'z-zmien fil gid tar-rub

IMBIERECH MILL PAPA LEONE XIII.

*Jen ir-raghai tajieb: u 'naghraf in-naghriet tighi u 'n-naghriet tighi iugħar fu lili.
G.C. (Ev. S. Joan:) c. X.*

Pietati, religioni et christianae disciplinae promovendae operam navatis...i Apostolicam Benedictiōnem, auctoritatem coelestium gratiarum Omnibus pro quibus postulasti.

Littera tal Papa Leone XIII lid-direzioni tal B. Fastur, 11 Giugnu 1881 muetka b'ohra tal 25 ta Ottobre 1884

Min irid jissieħeb iħallas Hames soldi cull sitt xuħur u għal barra min Malta bill postag: il-klejha imur għal bosta operi taiba ta paċċsna.

It-Disa Sena

1887

Nu. 5 Mejju

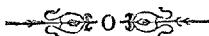
LA PICCOLA CASA DI S. GIUSEPPE

Chif ghedna ix xagħar li qħadda illi chellu isir, ecċi fil-4 ta dan meju, nar S. Monica, bdiet din id-dar mkadza. Tlet-t'-aħħua mill Compagnia di S. Orsola, marru figħha jagħmlu communità u bdeu jilkghu xi tfal, min ta 9 xiur u min ta sena u min ta izied hatt izda ma ua ta fuk erba snin. Dan jintghamel sabiex ommom tista tmur taħdem : u jecchi jinsab li ia oziusa, il-loch ta bina jintghata lill ġattieħor. Bosta uħud ma feħmux x'inu il fini ta dan l' istitut u jitkolbu li izommulom l' uliedom biex jeħilsu minnom u din ighedula carità. Izda l' istitut ua magħmul biss biex igieghel illi il fkir jista jaħdem u min jati għaliex għandu biss dan il fini. Ma emmx bzon ngheidu it-tfal chif icunni curati. Jeech Alla irid u 'l paċċis jisfima, l' Opera tmur tajieb. Din ia il-ħedma, din ia il prova li seira issir. Jintalab *certificat* illi jizzura illi f'id-dar ma jixx xi kerk mill genituri tat-tfal. O liema carità toffri din id-dar !

Monsignur iskof Ammi. Apos. ried jilka fil Palaz il daun l' Aħħua Orsolini, incoraggiom bi cliemu, tagħhom

il chelmiet ta Gesù Cristu b' tifchira u signal tal fini ta l' opra taħhom *Sinite parvulos venire ad me*; ħallu it-tfal jersaku leija. Bericom u kallom: morru aħ-danu għal Alla ghaliex din iz-żergha zgheira mizrugħha fis-schiet u fl' umiltà ma jistax icun li ma tiebix, u mux biss il-Belt, izda il-campagni tagħna ucoll għad jarau l'Orsolini jaħdmu għal gid tal-prox-xmu !

L' Orsolini ta dina ma jitkolbu xein ghaliex in-nifsom, izda jitkolbu lill cull min jista igħein l' opri taħħom sabiex icunu jistgħu izied jagħmlu għal gid tal-prox-xmu. Uma jicċiaħdu minn dach li jihtieg l' ilom biex jatuh lill' oħrain għal carità, izda jeech icunu meghjunin izied min jista, aktar jistgħu icabbru din l'opera. Oh li conu tafu il-bzonniet tal-fkir li biex jaħdem uliedu ixicclu, u il-bzonn igieghlu iħalli maħkuri u mkaghbrin u ueħid dom l'uliedu ! Ah chem tfal ghalecči jitilghubla saħħa, chem tfal imtu, chem oħrain jitgħalmu il-ħażen min zghuritom ! Nħallu għal xi darb' oħra il-bkia. Biss illum ngħiedu illi din id-dar tiffavorixi ucoll il-vocazioni religiusa illi jista icolla xi xbeiba tal-pajis, illi icolla xi dota, jew penzioni ta' għainuna biex emm isservi l'Alla. Id-dar ta dan l'Istitut ia Str. Ospedale No. 48, il-Belt.

IL MADONNA TA LOURDES

Ngħeidlkom fatt chif raccontaħ uieħed ġhabib tagħ-na, D. Ettore Malavolti ta Finale Emilia (Italia). Mi-għiub ucoll fil-Giardinetto di Maria, Aprile 1887. Igħid illi f' Settembru li ghadda Luigi Serra tifel ta 15 il-sena iben ta famiglia onorata, fil-belt Zocca, uaka f' deni illi fi ftit granet sar *tifu* mill' aktar aħrax. It-tobba ma setgħux jagħmlu xein biex ifeiku il Luigi, tfajiel studijs u tal-ghakal ; u fit 28 jen stess, igħeid, viaticait u uara nofs inhar għamiltu il grisma tal-meut ghaliex id-deni chien kauui uisk. F'it-tmienia ta Ottubru il-marda

kalbet f' enterite acuta u chien igib ħniena lill min chien jaraħ dach l' imseichen. Conna min mument ghall' ieħor nistenneuħ imut. Lt-tarrax, ma jarax, izda jifem collox ! Jocrob mill'actar, barra min meta it-tieħi ibus il medaglia jeu ir-reliquia tal Madonna. Ommu allura b' died titlob lill Madonna taħt it-titolu ta Lourdes, u tat lill bina Luigi mgharfa ilma tal ghain miraculusa. Dach il ħin il polz chien iħabbat 158 dakka fil minuta, izda min dach il ħin beda jonkos u beda geiġi ghallaħiar u kaila kaila fiekk. Rieduni li nicteb mal' air dan il fatt, izda jen ħalleit sitt xiur biex ngħedilcom ucoll illi it-tifel għadu tajjeb u ragia mar il colleg tas-Salesiani ta Firenze.

L' ACBAR GHAGEB TAL MADONNA TA PINU F' GHAUDEX

Għaudex 19 ta Mejju 1887.

Il ħagia fost l' oħrain li timla b' ghageb lil cullħad īa il gibda, cbira u tal ghageb, tan-nies lein dina il Madonna ; gibda l' īa magħrufa taijeb figħha infisha; u fieċ-ċircostanzi colla taħha ma jistax icun li īa ħagia natu-rali, geija mis-semplici curiosità; l' ankas min semplici devozioni lein il cbira Omm t' Alla, izda gibda tas-seu sopraturali, li geija mill' istess Alla l' imbierech, li għandu f' ideiħ il klub tal bnedmin, sabiex tigi iggħolif-ficata l' Omm maħħuba tighu, u f' dauna iz-zmeniet ta-indifferenza u bruda, tissahaħ il fidi li f' bosta mil mal-tin īa ghàxia.

Min infatti taijeb josserva il continua processioni ta ktaija ktaija ta nies mil bnadi colla tal gzira ix-xortiata ta Għaudex, u min Malta, leil u nbar, li ila izied min xahrein; mimli bil ghageb jgħejid li kad ma dehret ħagia pħal dina. Izda dana ua ftit. Min iħares lein l' imgiba ta nies li seirin continuament lein daca is-santuari imkaddes, il fidi, id-devozioni u il fervur u

sahansitra it-tkankil tal kalb, u 'l bichi, jistkar li in-nies tbiddlet li keghdin jidru mil gdid l' insara ta leulenin secoli tnl Cnisia, il veri ulied u ahua tal martiri. Had ma jemmen hlief min jara, donna saret mal gzira collha ta Għaudex missioni generali, in-nies collha tbiddlet. Dina il missioni għamlita il Vergni Santissima min dich il Cnisia minchia u imuarba.

Aħna fis-sena l' imghoddia conna tant drabi seirin nibkghu vittima ta uħed mil castighi l' actar għbar tal tal giustizia divina min ġabba il ġażen tagħna u innukkas tal fidi. Uara dina il visita ciara t' Alla l' imbie-rech, li forsi ma ipprofittainiex minna bizzejed, titħarrech l' Omm ħauina tighu n b' dina il gibda soprano-natrali issejħilna kuddiem l' immagini taħha l' actar min-sia f' dauna il gzeijer, auna trattab il kalb tagħua, tnis-sel fina tama li ma pha, tbiddilna. Dana ja tgħamlu sabiex tbighed castighi oħra min fukna u tiekaf magħna.

Nintleu ghalecch bil ferħ, u fl' istess hin nissieħbu ma tant divoti għal gloria taħha, u għal gid ta ruħna. Izda għandna ucoll nibzghu li jecch ma imbibdlux ħajtna jista jigrilna phal ma giara f'tant paċċi fein uara li saru tant għegiubiet, rau il castighi l' actar ebar.

Nittamau izda li dana ma icunx għat-tibdila li sa-ret u li keghda titcompla. Nitolbu ghalecch il Vergini Santissima li chif gibdet l' ulied taħha tal fidi, tissoċċa u col tigbed tant ulied oħra tal incredulità li jinsabu ma duarna. Dana nittaman icun ghageb iħor tal M a donna ta Pinu.

Sac. M. A. FARRUGIA

—:—

DONNA HRAFA

Fost il consilglieri tal parlament tal Bretagna is-Sur De-la-Flauère chien mfitteż min cull hatt għal għakal tighu u għal tiubitu, chien l'esempiu tal-paiis, l'unur tal-provincia. F' daru chellu ucoll dina il ħena ghaliex il famiglia tighu chienet ucoll tal-ġħakal seuu. Martu

chienet mara taiba u virtusa, mzejna b' call xorta ta ġmiel ; Chellom uliedom zeug titfal Carlu u Adelaide il uieħed jixbeħ lil misseru mix-xehħta li chien juri għal ghakal, u l' oħra lill' omma fil giabra u fil ġmiel. Il missier chien imur fis-societajet bill fors u ma jonkosx min dach collu li jixrak, izda il gost tighu meta ieun miġbur id-dar fis-schiet jeu ma duar il famiglia tighu.

Leila uaħħda chien uieghed illi jeħu lill martu f' ballu u ma rietc jonkos min cliemu. Izda ua chien incaricat biex jagħmel rapport fuk process importanti, chienet causa illi chellom zeug kraba fuk 20000 franchi ta renta. Il uieħed chien negoziant ta Rennes illi mela dich il belt bil ghageb għal lussu illi chellu, u l' oħra chienet armlu fkira li chella tifla u jecċi titlef din il causa, chienet tiftakar izied u ma jibkaliex biss għaixia ta leila Is-Sur Flauere chien inquiet għaliex ma ried ċieku ittelef lill dich il fkira u ma riet āankas jagħmel x' ingiustizia. Fil ghaxia dħlet is-Signura mzeina biex imorru il ballu. U is-Signur, biex majjidsriliex ka lba ghajat avucat ħabib tighu, uisk capaci u tar ruħ, u kallu illi jagħmel floċu dac ir-rapport. Jen, kallu sejjer nagħi, mel leila fil ballu mħabba f' marti, u inti aghħmel leila aun fl' istudiu mħabba fia ħabib tigħeċ. Meta ghada immur fil consill, nakra ir-rapport tigħeċ u nagħmel bħacciaula tal-ħrafa meta libset ir-rixx mux taħha.

Mar il ballu. Jara dach il lussu, dauch id-dual, dach id-dakk... collox beda jinquietah. Jilmaħ il dach in-negoziant, collu ferħan jigi jagħmillu complimenti, izda ua fettex ħeles minnu. Beda jaħseb f' dich l' armla... mseicna seira titlef il causa !... Chellu mitt sena li jispiccia il ballu ! Fl' erba ta fil ghodu chien id-dar; minnu fieħ mar fl' istudiu u isib lill' avucat rieket. Ir-rapport izda chien lest, kraħ u rà illi chien ragionatajjeb, izda ir-rebħ chien għan-negoziant. Mseicna art mla, kal uahħdu ! Imma il coscienza trid illi nagħmlu

il hakk u fit-tmienia ta fil ghodu mar is-Sur. Flauere il korti u kara ir-rapport tighu.

Il mercant ha colloq u mar f' païsu, fein xtara bosta raba. U l' imseicna armla dahllet taħdem fir-raba biex tghajjiex lill binta u chienet titlob ġhall' avucat taħha għaliex ma setgħecċ thalsu xorġ' oħra.

Sitt snin uara is-Sur Faluère tilef il martu, izda il virtù ta uliedu chienet it-taffilu id-dispiacir tal meut t'ommom. Carlu tghallem għal avucat u chien biex jeħu il-lauria, Adelaide chienet mitluba b' għarusa min uieħed Signur tal belt il Visconte Morvan. Leila uaħda is-Sur Faluère chien jistudia causa u ikalleb volumi illi chien ilu ma imissom, u jintaka ma carta... x'inh?... Din chienet document illi minnu jider ciar illi ir-ragiuni tal Causa ta l' armla chienet collha taħha u frattant l' imseicna tilfitx għal colloq! O x'confusioni kabdet lill Consiglier Faluère!

(tissoċċa)

ARLOG LI IKASSAM ISSIGHAT LI FIGHOM GESU' CRISTU BATA LL PASSIONI U IL MEUT GHAL FIDUA TAGHNA.

(arau in-numru ta kabel)

Ora 9.

M. X'chien ibati għalina Gesu' Cristu fid-disgħa ta fil ghodu?

T. Chien imnazzha minn ġueigiu eolla u marbut fil colonna tad-disunur fein bata il ġħira u l' mistħia u l calzri tal flagelli, u issuat bla ħniena.

U x'talba tagħmel aun?

T. Inghejt ecċi: Gesu tighi għamel l' id-dem tigħech ma icunx inutili għalina.

Ora 10.

M. Gesu' Cristu Sidna x' chien ibata għalina fil ghaxra ta fil ghodu?

T. Chien ibati fir-ras divina tighu curuna tax-xueħ bosta ġħarxia u crudili lit-tormentatu uisk.

M. U x' talba tagħmel aun?

T. Ingheitt ecch: Gesù Redentur tighi ghamel illi il ħsebiet tighi ma icunux xeuch li jaħkprech u joffendich.

Ora 11.

M. Xinù li bata ghalina Gesù Cristu fil ħdax ta fil ghodu?

T. Chellu jisma issentenza tal meut fuk is-salib, bein zeug ħallelin, bata il viag penus għal Calvariu imghobbi bis-salib fein uaka bosta drabi għal uicciu fl' art.

M. U x' talba tagħmel aun?

T. Ingheitt ecch: Gesù Redentur tighi atini irrasseg-nazjoni mal volontà santissima tigħeċċi f' is-slaleb li jøghġib oħra tibghatli.

Ora 12.

M. Sidna Gesù Cristu x' chien ibati għalina f' nofs inhar ta nħar il Gimħha?

T. Sofra piagħi giodda, u spasmi lizied kbar flidei u fir-riglejn tigħu mitkubin min l'imsiemer meta chien imsammar u arbulat fis-salib.

M. U x' talba tagħmel aun?

T. Ingheid ecch. Gesù Redentur tighi għamel illi il piagħi tigħeċċi icunu confort ta ruhi fi agunia tighi.

Ora 1.

M. X' inu li chien ibati għalina Gesù Cristu fis-sigha fuq nofs inhar?

T. Chien imdendel min tliet imsiemer, isofri id-dagħha u it-taghbir ta l' Iscribi u tal Farisei, u fost tant tormenti talab il Missier Etern li jaħfrilom, u ġiġi tħalli l' Omm u Maria Santissima lil S. Giuan u il dan tahula b'bina.

M. U x' talba tagħmel aun?

T. Ingheitt ecch: Gesù Redentur tighi atini il grazia li ingib ruhi dejem ta iben fidil migħeċċi, u ma ommoch Maria.

Ora 2.

M. X' chien ibati għalina Gesù Cristu Sidna fis-sagħtein ta uara nofs inhar?

T. Chien isofri Agonia l' aktar penusa, chien isofri għaċċ l' aktar aħħrax, u chien ittormentat il fomm tighu bil-ħall u iż-żor.

M. U x' talba tagħmel aun?

T. Ingheid ecch: Gesù tighi nitolbo tatini il għaċċ tal-giustizzja, u xeuka tal-hueijeg tas-sema.

Ora 3,

M. X'talba Gesù Cristu, fit-tlieta ta fuk nöfs inhar ?

T. Uara it-tliet sughat tal Agonia bata meut infami fuk is-salib ghal imħabba tagħna.

M. U x' talba tagħmel aun ?

T. Inghejjec ecch: Gesù tighi nitolboċċ tatini l'indiema perfettu tal-ħtieq tigħei, meuta taiba pħal ma għamel il-ħalliel it-taijeb.

Ora 4.

M. Għeidlji jech Gesù, uara li miet sofriex xi inguria għal erbgha ta uara nofs inhar ?

T. Iva sofra f'din is-sighha dakka ta lanza fil custat sagrat tighu minna ħareg demm u ilma.

M. U x' talba tagħmel aun ?

T. Inghejjec ecch: Gesù tighi atini il grazia li ingaudi il frot tas-sagamenti imkazzin maħrugin mil custat sagrat tigħeċċi.

Ora 5.

M. Għeidl li x' għamlu għal xil ġamsa ta fil ghaxia bil Gisem ta Gesù mejet ?

T. Chien innizzel mis-salib; u keduħ fil-ħdan t'ommu Maria Santissima addollorata.

M. U x' talba tagħmel aun ?

T. Inghejjec ecch: Gesù tigħei atini il grazia li fl'agonia tigħei incun assistit min Ommoch Maria SSma.

Ora 6.

M. Għeidl li x' inu li għamlu izied bil gisem ta Gesù mejet fis-sitta ta għeib ix-xemx ta nħar il-Gimħa ?

T. Chien ibbalzmat mid-Dixipoli tighu, mitfun f' karbar għid.

M. U x' talba tagħmel aun ?

T. Inghejjec ecch: Gesù tighi atini il grazia li ir-ruħ tigħei t-cun degħna tigħeċċi meta tigi għandek Sa-sagamentat, u specialment fl-ħaġħar marda tigħei, għamel li nircev iċċi bi viaticu bix icolli ix-xiorti ingaudich u inħobboċċ għal dejiem fil Gloria tal Genna, li bil Passio-ni, u 'l Meut tigħeċċi inti ftaħtli. Amen.

BIS-SENSIA TAL-CNISIA

Id-Direzzjoni.

Għal min irid } Fl'Istamperia ta G. Mifsud e Figlio Str. S. Orsola N.187c
issieħeb } Għan-nahha l-oħra għand is-Sur Lorenzo Dato